

Verksamhet

Djurhållning
Kumlinge

Beslut om föreläggande

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet förelägger N.N. med stöd av 49 § i djurskyddslagen (1998:95) att:

1. Avlägsna föremål som kan skada djuren från deras inhägnader/utrymmen.
2. Säkerställ att marken på hårdbelastade ytor i nötkreaturens inhägnad (framför ligghallen, på drivningsvägar och vid foder- och vattenplatser) hålls torr.
3. Se till att städa utrymmen med djupströbbädd grundligt minst en gång per år.
4. Rensa hela fårstallet grundligt efter att fåren har släppts ut på bete. Rengöringen ska omfatta golv, innertak, väggar, inredning. Utför nödvändiga reparationer på byggnaden och inredning, t.ex. ska trasiga fönster ersättas.
5. Se till att samtliga djur har tillgång till rena, torra liggplatser som inte fryser till. Alla djur ska kunna ligga samtidigt.
6. Se till att fåren har tillräckligt med plats i sina boxar (1m² per får som väger mellan 30-55kg).

Åtgärderna enligt punkt 1 ovan ska vara utförda senast 1.5.2023.

Åtgärderna enligt punkt 2-6 ovan ska vara utförda senast 1.9.2023.

ÅMHM ska informeras när åtgärderna är utförda.

Motivering

1. Vid inspektionerna den 28.11.2022 samt 13.2.2023 fanns det skrot, bråte och maskiner i fårens inhägnad som kunde skada djuren, exempelvis bräddor med utstickande spikar och vassa metallföremål.

När djur tillåts röra sig bland till exempel vassa föremål riskerar de att trampa på dem eller skada sig på dem när de trängs förbi eller av nyfikenhet går nära dem. De kan även fastna i maskindelar om sådana ligger i deras hagar. Djuren kan även använda föremål för att klia sig mot och riskerar då stick- eller skärsår om föremålen är vassa. Får är flyktdjur och om de skräms upp av något kan de skena i väg utan att se sig för och

riskerar även då att skada sig på utstickande kanter med mera. Under vinterhalvåret kan dessutom snön gömma spikar med mera under sig vilket ytterligare ökar risken att djuren trampar på dem. Skadorna som djuren riskerar få kan vara mycket omfattande och väldigt smärtsamma, vilket utsätter djuren för onödigt lidande.

Djur skall behandlas väl och med fasta skötselrutiner samt skyddas mot onödigt lidande, stress och sjukdom. De skall hållas och skötas i en god miljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt. (DSF 1§)

Betesmarker, rastgårdar och drivningsvägar skall vara fria från främmande föremål som kan skada djuren. (DSF 21§)

2. Vid ett flertal inspektioner har marken vid hårdbelastade ytor (ingången till ligghallen, matplatser, drivningsvägar) varit djup och lerig samt kraftig nersmutsad med avföring. Vid inspektionen den 13.2.2023 var marken vid ingången till ligghallen så djup att inspektören inte kunde ta sig därifrån utan hjälp, då stövlarna fastnade i leran. Djurens ben har varit mycket smutsiga, delvis var djuren även smutsiga under buken. Två förelägganden om att hålla marken torr har utfärdats tidigare men ingen förbättring har skett (myndighetsbeslut MB-2021-4 och MB-2021-186).

Djur som tvingas stå och gå i lera smutsar ner sig i onödan. Om ytorna där djuren uppehåller sig största delen av dagen är leriga hinner deras ben och klövar aldrig att torka och huden mjukas upp vilket predisponera för hudsår och -infektioner. Päls som är blöt och smutsig förlorar sina termoregulatoriska egenskaper och djuren har lättare att frysa på vintern. Även klövar som utsätts för ständig lera mjukas upp och hornkvaliteten försämras vilket kan orsaka klövröta och andra klövsjukdomar som kan vara mycket smärtsamma för djuren. Om marken är mycket djup kan småkalvar fastna i den utan att kunna ta sig därifrån av egen kraft vilket utsätter dem för kraftig lidande.

Bara sådana djur som är lämpade för utevistelse under den kalla årstiden får hållas ute året om under förutsättning att de yttre förhållandena, som terräng och markbeskaffenhet, är lämpliga för djurslaget och rasen. (DSF 21§)

Marken ska, i anlagda rastgårdar, utfodringsplatser och på andra av djur hårt belastade ytor utomhus, vara hårdgjord, dränerad eller naturligt ha motsvarande funktion. (DSF 21§)

3. Fårens djupströbäddar har inte tagits ut under flera år. Djurhållaren kunde inte minnas när han senast tagit ut bäddarna. Nötkreaturens djupströbädd tas heller inte ut varje år. I synnerhet fårens bäddar var mycket höga och smutsiga. De var torra men hårda och bestod av flera års gammalt strö och avföring.

För att kunna säkerställa en godtagbar hygien i en djupströbädd krävs att den tas ut varje år så att utrymmet kan städas grundligen och vid behov desinficeras. Dålig hygien i bädden medför risker för bakterietillväxt som kan leda till sjukdom och lidande hos djuren. Även parasittrycket är högre i en djupströbädd med dålig kvalitet och mycket gammal avföring. En hård bädd ger heller ingen bra liggkomfort för djuren. Får tillbringar en ganska stor del av dygnet liggandes för att idissla och vila. Det är därför särskilt viktigt att de har lämpliga liggplatser med bra komfort.

Stall och andra förvaringsutrymmen för djur skall hållas rena. Stallutrymmen skall rengöras och utgödsas minst en gång dagligen, om inte systemet för djurhållningen är uppbyggt för andra rutiner som också ger god hygien, t.ex. djupströbädd. Ströbäddar och ströade liggplatser skall hållas torra och strömedlet skall ha god hygienisk kvalitet. Vid kontinuerlig uppfödning skall stallet eller stallavdelningen rengöras noggrant minst en gång per år. (DSF 5§)

4. Fårstallet har vid flera inspektioner varit i undermåligt skick samt mycket smutsigt. Två förelägganden om grundlig städning av fårstallet har utfärdats tidigare men ingen förbättring har skett (myndighetsbeslut MB-2021-4 och MB-2021-186). Under en tid hade fårstallet inte använts men vid senaste inspektionen den 13.2.2023 fanns återigen djur i stallet fast ingen rengöring/reparation hade utförts.

Djurstallets renlighet är ytterst viktig för djurens mentala och fysiska välmående. I ett smutsigt stall sprider sig lättare smittsamma sjukdomar, vilket utsätter djuren för onödigt lidande. Att hålla förvaringsutrymmet tillfredställande rent är även en förutsättning för en god luftkvalité. För att kunna garantera en godtagbar renhet i ett djurstall behöver man dels rengöra kontinuerligt, men för att detta ska kunna ge effekt behöver stallet även rengöras grundligt en gång per år, när djuren inte befinner sig på plats så att allt strö kan tas ut och golv, väggar, tak och inredning kan rensas grundligt. I samband med den årliga rensningen behöver även trasig

inredning repareras respektive ersättas, eftersom trasig inredning är mycket svårt att hålla ren och desinficera.

Stall och andra förvaringsutrymmen för djur skall hållas rena. Stallutrymmen skall rengöras och utgödsas minst en gång dagligen, om inte systemet för djurhållningen är uppbyggt för andra rutiner som också ger god hygien, t.ex. djupströbädd. Ströbäddar och ströade liggplatser skall hållas torra och strömedlet skall ha god hygienisk kvalitet. Vid kontinuerlig uppfödning skall stallet eller stallavdelningen rengöras noggrant minst en gång per år. (DSF 5§)

5. Vid inspektionen den 28.11.2022 samt 13.2.2023 var nötkreaturens liggplatser i ligghallen mycket blöta och smutsiga. Även fårens liggplatser har varit smutsiga den 28.11.2022.

Djur som tvingas ligga på smutsiga och/eller blöta liggplatser utsätts för onödigt lidande då dessa liggplatser bjuder på dålig liggkomfort och smutsar/blöter ner djuren. Blöt och smutsig päls tappar sin förmåga för termoregulation och djuren riskerar att bli nedkylda. Huden inunder blöt och smutsig päls mjukas upp vilket predisponera för hudsår och hudinfektioner, vilket utsätter djuren för onödigt lidande. Nötkreatur och får tillbringar en betydande del av dagen liggande för att idissla och vila vilket gör det synnerligen viktigt för dem att ha torra och rena liggplatser.

Djur som hålls ute året om skall ha tillgång till ligghall, hydda eller motsvarande, som ger dem skydd mot väder och vind samt en torr och ren liggplats som inte får frysa till och som är så stor att alla djur kan ligga ner samtidigt. (DSF 21§)

6. Vid inspektionen den 13.2.2023 vistades fyra får mellan 30-55 kg i en box som var 3,5 m² stor.

Tillräckligt utrymme är ytterst viktigt för djurens mentala och fysiska välmående. I överbelagda utrymmen ökar även infektionstrycket för smittsamma sjukdomar och dessa utrymmen är svårare att hålla rent. Djuren utsätts även för stress om de inte har tillräcklig plats att gå undan vid behov.

I en gruppbox med ströbädd ska får upp till 55 kg ha en yta på minst 1m² per djur. (DSF 34§)

Tillämpad lagstiftning

Djurskyddslagen (1998:95) för landskapet Åland (DSL)
Djurskyddsförordningen (1998:96) (DSF)

Bakgrund

Den 24.11. och 2.12.2020 inkom anmälningar som gav misstanke om brister i djurhållningen.

Den 7.12.2020 utfördes en inspektion.

Den 10.12.2020 skickades inspektionsprotokollet för hörande.

Den 13.1.2021 förelades djurhållaren att hålla marken torr vid hårdbelastade ytor samt att rensa fårstallet grundligt.

Den 22.4.2021 gjordes en uppföljning.

Den 6.5.2021 skickades inspektionsprotokollet för hörande.

Den 16.6.2021 förelades djurhållaren om åtgärderna på nytt.

Den 28.12.2022 utfördes en ny inspektion där vissa brister kvarstod och nya brister hittades. Inspektionsprotokollet skickades för hörande samma dag.

Den 7.12.2022 inkom djurhållarens muntliga svar på hörandet.

Den 13.2.2023 utfördes en uppföljande kontroll.

Den 16.2.2023 skickades inspektionsprotokollet för hörandet. Inget svar på hörandet inkom till myndigheten.

Avgift

Totalt 200 €. Myndighetens handläggningstid för ärendet uppgår till 2,5 timmar.

För handläggning av ärendet uppbärs en avgift om 80 euro per arbetad timme enligt avgiftstabell 7 i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Taxan finns på amhm.ax/avgifter.

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Erica Danielsson
T.f. sektionschef
Beslutande

Annett Pfeifer
Praktiserande veterinär
Föredragande

Bilaga

1. Besvärсанvisning
2. Faktura